

P o s u d e k

Na diplomovou práci Kateřiny B o h ů n k o v é „Ochrana spotřebitele ve správním právu“

Předloženou práci autorka rozčlenila do 11 částí. Po stručném úvodu následují: právní úprava ochrany spotřebitele, pojem a postavení spotřebitele a obchodníka-podnikatele, důvody potřeby ochrany, prostředky ochrany, institucionální zajištění, prameny práva ochrany spotřebitele, instituty zákona o ochraně spotřebitele, regulace reklamy, bezpečnost výrobků. Práce je ukončena Závěrem a celkově má 64 stran. Rukopis byl odevzdán k 15.9.2010.

Zvolené téma je aktuální a obtížné. Ochrana spotřebitele se týká řady právních odvětví, diskutován je pak zejména vztah soukromoprávních a veřejnoprávních úprav. Též pod vlivem evropského práva jsou právní úpravy stále více sledovány, rozebírány a komentovány. Autorka se soustředila hlavně na instituty zákona o ochraně spotřebitele (zákon č. 634/1992 Sb.), výklad o nich tvoří bezmála polovinu práce. Tento cíl ostatně vymezuje v Úvodu na str. 4. V této souvislosti vyplyne na povrch ne příliš šťastný titul práce, který vyvolává představu daleko širšího výkladu („ochrana spotřebitele ve správním právu“), srov. např. příkladný výčet právních předpisů, které se v té či oné míře tématu týkají (kapitola VII., str. 28). Nicméně už jen analýza platných úprav by nepochybně daleko přesáhla rozsah diplomové práce.

Lze však konstatovat, že vymezený cíl autorka naplnila. Práce je psána dobrým, čtivým jazykem a struktura je logická, s důrazem na podstatné. Také oceňuji, že si autorka pokládá i velmi obtížné otázky, jako např. o potřebnosti (veřejnoprávní) ochrany spotřebitele. Náročnost tématu jí však přivodila nemalé potíže, s nimiž se vyrovnala různě. Věnuje-li např. některé kapitoly otázkám, které by samy o sobě mohly být tématem celé práce, bylo třeba při stručnosti textu velké opatrnosti při formulacích, a té se jí někdy nedostávalo. Srov. např. na str. 13- 14 úvahy o „faktické nadřazenosti“, „narušení rovnosti stran“, „slabším subjektu“, „zdánlivé rovnosti“, které by vyžadovaly – z právního hlediska – přeci jen vysvětlení. Obdobně pak na str. 20 označení jako „nejdůležitější ústřední správní úřad pro oblast ochrany spotřebitele“, nebo na str. 26 „individuálně zanedbatelný (?) význam jednotlivých případů porušení práva“. Ještě nepříjemnější je její velmi silná závislost na některých pramenech, přičemž jejich výběr byl – ještě k tomu - zúžený. Autorka tak především popisuje, prakticky se nepouští do vlastních hodnocení či úvah. Takto zůstal nevyužit i Závěr práce. Práce je tak dobrým vstupem do problematiky, místy ale zůstává jen na povrchu a nejde hlouběji.

Vzhledem k termínu odevzdání snad zasluhoval zmínku nový zákon o spotřebitelském úvěru z dubna t.r. (č. 145/2010 Sb.), nahrazující mj. i autorkou citovanou úpravu z r. 2001 (str. 23), byť ještě nevstoupil v účinnost. Souvislost s instituty zákona o ochraně spotřebitele je zjevná a jistě by bylo záslužné novou úpravu porovnat alespoň z hlediska informačních povinností nebo reklamy.

Práce je schopna obhajoby. Doporučuji, aby se též zaměřila na dvě následující otázky:

1. *Veřejnoprávní nástroje v zákoně č. 145/2010 Sb. a jejich srovnání s obecnou úpravou ochrany spotřebitele.*

2. Autorka v práci mj. pojednává o potřebnosti ochrany spotřebitele a některých veřejnoprávních institutech, které k tomu slouží. V Závěru ale také píše, že „je žádoucí, aby i sami spotřebitelé si uvědomili, že znalost problematiky je jen v jejich prospěch a nespolehali tedy pouze na to, že orgán státního dozoru bude jednat za ně a z vlastní iniciativy...“(str. 63). Měla by tedy být, podle názoru autorky, pozornost veřejné sféry (v určitých případech) podmíněna potřebnou aktivitou jednotlivce k ochraně vlastních práv?

11.10.2010

Doc. JUDr. Vladimír Věpálka, CSc.
oponent